

ΕΕΛ/ΛΑΚ

Εταιρεία Ελεύθερου Λογισμικού / Λογισμικού Ανοιχτού Κώδικα

17 Φεβρουαρίου 2014

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Το χρονικό μιας αγωγής κατά της κοινής λογικής Η προσωρινή διαταγή του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών και η αδυναμία εφαρμογής της

Με έκπληξη και ιδιαίτερη ανησυχία, η **Εταιρεία Ελεύθερου Λογισμικού / Λογισμικού Ανοιχτού Κώδικα (ΕΕΛ/ΛΑΚ, www.eellak.gr)**, έλαβε γνώση της από 13.02.14 Προσωρινής Διαταγής του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών με την οποία διατάσσεται ο συντάκτης και [διαχειριστής](#) της Βικιπαίδεια Div να διαγράψει στοιχεία από το βιογραφικό σημείωμα του Θεόδωρου Κατσανέβα στη Βικιπαίδεια.

Μολονότι πρόκειται για Προσωρινή Διαταγή και όχι για δικαστική απόφαση και άρα δεν έχουμε ούτε αιτιολογικό αυτής ούτε παράγεται οποιασδήποτε μορφής δεσμευτικό δεδικασμένο, η Προσωρινή αυτή Διαταγή συνιστά ένα προηγούμενο που μπορεί, εκτός από απρόσφορο για τον αιτούντα, να αποβεί και επικίνδυνο για τον τρόπο με τον οποίο ασκείται η ελευθερία του λόγου στη χώρα μας.

Υπενθυμίζεται ότι, όπως είχε αναφερθεί και σε προηγούμενο [Δελτίο Τύπου](#), η ΕΕΛ/ΛΑΚ πριν από περίπου 2 χρόνια έλαβε έγγραφο εξώδικης διαμαρτυρίας από τον κ.Κατσανέβα Θεόδωρο στο οποίο ζητούσε να γίνει διαγραφή μέρους του άρθρου που υπάρχει αναρτημένο στην «Βικιπαίδεια» για τον ίδιο θεωρώντας ότι η ΕΕΛ/ΛΑΚ είναι υπεύθυνη και εκπροσωπεί τους συντάκτες και διαχειριστές της Wikipedia καθώς και ότι εμπλέκεται στη σύνταξη του περιεχομένου της. Στη συνέχεια, και αφού η ΕΕΛ/ΛΑΚ ενημέρωσε εγγράφως ότι δεν μπορεί να ικανοποιήσει τα αιτήματα της εξώδικης διαμαρτυρίας καθώς **δεν εκπροσωπεί τη Wikipedia, τόσο την ελληνική έκδοση αυτής αλλά και οποιαδήποτε άλλη και σε καμία περίπτωση δεν επιβλέπει τους διαχειριστές ή τους συντάκτες της, ούτε επιμελείται το περιεχόμενο που αναρτάται σε αυτήν**, ο κ. Κατσανέβας προχώρησε σε αγωγή εναντίον της ΕΕΛ/ΛΑΚ αλλά και του συντάκτη που έχει αναρτήσει το εν λόγω άρθρο και πριν λίγες ημέρες κατέθεσε και αίτηση για ασφαλιστικά μέτρα, καθώς και αίτηση Προσωρινής Διαταγής που εκδικάστηκε στις 13.02.14

Η απόφαση ήταν απαλλακτική μεν για την ΕΕΛ/ΛΑΚ, αλλά όχι και για το συντάκτη της Wikipedia ο οποίος σύμφωνα με την απόφαση καλείται να διαγράψει προσωρινά από το λήμμα που υπάρχει στη Βικιπαίδεια με το βιογραφικό σημείωμα του κ. Κατσανέβα μέχρι τη συζήτηση για τα ασφαλιστικά μέτρα η οποία ορίστηκε για τις 11.03.2014.

Η απόρριψη της αίτησης Προσωρινής Διαταγής κατά της ΕΕΛ/ΛΑΚ είναι απολύτως λογική, καθώς η ΕΕΛ/ΛΑΚ προωθεί και υποστηρίζει το ανοικτό περιεχόμενο εν γένει (π.χ. βλ. δράση mycontent <http://mycontent.ellak.gr/>), αλλά και ιδιαίτερως τη δράση της Ελληνικής Wikipedia, χωρίς όμως να ισχυρίζεται ή να είναι με οποιονδήποτε τρόπο εκπρόσωπος του Wikimedia Foundation στην Ελλάδα. Όπως έχουμε πει και σε προηγούμενη ανακοίνωσή μας, η ΕΕΛ/ΛΑΚ είναι το αντίστοιχο μιας περιβαλλοντικής οργάνωσης, όπως π.χ. η Greenpeace ή η WWF, που μπορεί π.χ. να υποστηρίζει την καλλιέργεια βιολογικών προϊόντων, αλλά δεν παράγει η ίδια το προϊόντα αυτά, ούτε μπορεί να εναχθεί στην περίπτωση που κάποιος π.χ. **ισχυρίζεται** ότι έχει κάποιο πρόβλημα υγείας από την κατανάλωση ενός τέτοιου προϊόντος.

ΕΕΛ/ΛΑΚ

Εταιρεία Ελεύθερου Λογισμικού /Λογισμικού Ανοιχτού Κώδικα

Αντίθετα, η αποδοχή του αιτήματος κατά του συντάκτη της Wikipedia, δεν μπορεί παρά να μας προβληματίζει βαθιά, τόσο ως ένας οργανισμός που έχει ως στόχο της διάχυση και ενίσχυση της ανοικτής γνώσης με κάθε τρόπο και ιδίως μέσα από τη Wikipedia, όσο και ως πολίτες σε σχέση με το τι μπορεί να σημαίνουν παρόμοιες αποφάσεις για την ελευθερία του λόγου.

Ο συντάκτης της Wikipedia σε όλο το διάστημα που έχει μεσολαβήσει, από την πρώτη στιγμή της δημοσίευσης του σχετικού λήμματος και μέχρι και τώρα, έχει λάβει όλα τα απαραίτητα μέτρα προκειμένου να διασφαλίσει ότι ακολουθεί τους τρεις πυλώνες της Βικιπαίδειας (wikipedia): δηλαδή τα όσα γράφει (α) υπακούουν στην αρχή της ουδέτερης οπτικής γωνίας, εκπροσωπούν δίκαια και ισότιμα όλες τις απόψεις και δεν μεροληπτούν (β) το λήμμα μπορεί να επαληθευτεί από δημοσιευμένες πηγές και (γ) το λήμμα δεν αποτελεί πρωτότυπη έρευνα, αλλά αναπαράγει υπάρχουσες δημοσιευμένες πηγές.

Είναι σημαντικό να τονισθεί ότι η Βικιπαίδεια ελέγχει ουσιαστικά η ίδια, μέσω ενός συστήματος **αποκεντρωμένου ελέγχου** τις τρεις αυτές αρχές. Κάτι τέτοιο προκύπτει εύκολα και αβίαστα και από τη σχετική [συζήτηση](#) πάνω στο σχετικό λήμμα του [Θόδωρου Κατσανέβα](#) που είναι δημόσια διαθέσιμη και μπορεί κανείς να δει την εξέλιξη της μέχρι και την κατάθεση της αγωγής, αλλά και της [συζήτησης που έχει ανοίξει](#) σε σχέση με την εξέλιξη της αγωγής. Επιπλέον, η τήρηση των αρχών αυτών διασφαλίζεται μέσα από την ύπαρξη ενός συστήματος [διαχειριστών](#) και [γραφειοκρατών](#) της wikipedia, οι οποίοι είναι χρήστες της Βικιπαίδειας, στους οποίους έχουν δοθεί αυξημένα δικαιώματα, με σκοπό την προστασία του περιεχομένου και τη διευκόλυνση της λειτουργίας της Βικιπαίδειας.

Το πιο ενδιαφέρον, ωστόσο, σημείο είναι το τι έχει επακολουθήσει της προσωρινής διαταγής, κάτι που ήταν λίγο πολύ αναμενόμενο για οποιονδήποτε έχει μια στοιχειώδη εξοικείωση με τον τρόπο λειτουργίας της wikipedia:

- ο Diu ακολούθησε την προσωρινή διαταγή και αφαίρεσε από το σχετικό λήμμα τις επίμαχες αναφορές ([βλ. σχετική σελίδα](#)). Επειδή, μάλιστα, άλλοι χρήστες έκαναν αλλαγές στο λήμμα σε αντίθεση με την απόφαση, ο Diu το επανέφερε στην διατεταγμένη από το δικαστήριο κατάσταση [10 φορές την ίδια ημέρα](#).
- επειδή με τον τρόπο αυτό παρέβη κατά πολύ τον [κανόνα των τριών επαναφορών](#), δηλαδή του κανόνα που δεν επιτρέπει σε έναν χρήστη να επαναφέρει το περιεχόμενο για περισσότερες από τρεις φορές σε διάστημα 24 ωρών, όπως ήταν αναμενόμενο σύμφωνα με τους κανόνες της Wikipedia, του επιβλήθηκε [φραγή](#) αλλαγών για τρεις ημέρες.
- το λήμμα όχι μόνο επανήλθε στην αρχική του κατάσταση, δηλαδή την κατάσταση στην οποία ήταν πριν τις αλλαγές του Diu (σύμφωνα με την απόφαση του δικαστηρίου), αλλά επιπλέον, εξαιτίας της δημοσιότητας που έχει πάρει η υπόθεση, ["έχουν ήδη δημιουργηθεί λήμματα](#) στο όνομά του, στην Wikipedia στα [αγγλικά](#), [καταλανικά](#), στα [πολωνικά](#) κλπ, ακόμα και στη γλώσσα [Σάχα](#) που μιλιέται στη ομώνυμη Αυτόνομη Δημοκρατία της Ρωσικής Ομοσπονδίας στη Σιβηρία (Γιακουτία), όπου στο λήμμα αναφέρεται σχεδόν μόνο η επίμαχη φράση και η διένεξη του με τον Έλληνα χρήστη χωρίς σχεδόν καμία αναφορά στην πολιτική ή την πανεπιστημιακή σταδιοδρομία του."

ΕΕΛ/ΛΑΚ

Εταιρεία Ελεύθερου Λογισμικού /Λογισμικού Ανοιχτού Κώδικα

Πρόκειται, άρα, για μια απόφαση που πρακτικά είναι αδύνατον να εφαρμοστεί. Ακόμη κι όταν ο Diu συμμορφώνεται με αυτήν, κάποιος άλλος “Diu” στην Πολωνία, στην Καταλονία ή κάπου αλλού θα μπορεί να αλλάξει το περιεχόμενο, εφόσον ακολουθεί τους κανόνες της Wikipedia.

Αυτή είναι και η ουσιαστικότερη διάσταση της έκφρασης “είμαστε όλοι Diu”:

Οι κανόνες της Wikipedia είναι πολύ αυστηρότεροι και άμεσα εφαρμόσιμοι από αυτούς της κλασσικής δικαιοσύνης. Εφαρμόζονται αποκεντρωμένα και τυγχάνουν άμεσων αποτελεσμάτων. Για τους λόγους αυτούς είναι προτιμότεροι από την κλασσική πρακτική των αγωγών και των μηνύσεων.

Το **ατυχές** αυτής της απόφασης δεν είναι ότι έρχεται, απλώς, σε αντίθεση με την [πολιτική περιεχομένου](#) που διέπει τη Wikipedia (ουδετερότητα, επαληθευσιμότητα, όχι πρωτότυπη έρευνα) σε διεθνές επίπεδο.

Είναι ότι **ανοίγει το δρόμο για μια βιομηχανία αγωγών** σε οποιονδήποτε είναι “δυσανεστημένος” με το σχετικό λήμμα που έχει αναρτηθεί στη Wikipedia κι ενώ βασίζεται σε πηγές, το περιεχόμενο των οποίων είναι διαθέσιμο στο διαδίκτυο, να στρέφεται νομικά εναντίον του κάθε χρήστη που έχει συγγράψει το άρθρο κι έχει κάνει χρήση αυτών των πηγών και όχι εναντίον των αρχικών πηγών στις οποίες έχει βασιστεί το λήμμα.

Με τη συγκεκριμένη απόφαση διώκεται άμεσα η ελευθερία της έκφρασης και η προάσπιση της γνώσης και της ελεύθερης πληροφόρησης και προωθείται η λογοκρισία της Wikipedia και των συντακτών της, οι οποίοι συμμετέχουν εθελοντικά σε ένα παγκόσμιο συνεργατικό εγχείρημα για να υπάρχει η ελληνική έκδοση της Wikipedia και να συντηρείται σε ένα υψηλό επίπεδο.

Η ΕΕΛ/ΛΑΚ, όπως διατύπωσε τη θέση της στο δικαστήριο τη διατυπώνει και δημόσια και εξακολουθεί να στηρίζει την ελευθερία του λόγου, τα ψηφιακά κοινά και το ανοικτό περιεχόμενο, αλλά -πάνω από όλα- την κοινή λογική που ελπίζουμε και πιστεύουμε ότι θα επανέλθει με τις μελλοντικές αποφάσεις των Ελληνικών δικαστηρίων.

Για την ΕΕΛ/ΛΑΚ

Η μη κερδοσκοπική Εταιρεία Ελεύθερου Λογισμικού/Λογισμικού Ανοιχτού Κώδικα (<http://eellak.gr>, ΕΕΛ/ΛΑΚ) ιδρύθηκε το 2008 από 25 Πανεπιστήμια, Ερευνητικά Κέντρα και Τεχνολογικά Ιδρύματα. Η ΕΕΛ/ΛΑΚ έχει ως κύριο στόχο να συμβάλει στην προώθηση και ανάπτυξη του Ελεύθερου Λογισμικού, του Ανοιχτού Περιεχομένου και των Τεχνολογιών Ανοιχτής Αρχιτεκτονικής στο χώρο της εκπαίδευσης, του δημόσιου τομέα και των επιχειρήσεων στην Ελλάδα, ενώ παράλληλα φιλοδοξεί να αποτελέσει κέντρο γνώσης και πλατφόρμα διαλόγου για τις ανοιχτές τεχνολογίες. Συνεργάζεται επίσης με τα [Creative Commons](#) και είναι ιδρυτικό μέλος του [COMMUNIA](#).

Επικοινωνία: Δέσποινα Μητροπούλου: 210 7474-271, [info at ellak.gr](mailto:info@ellak.gr)